

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 493/2020
19.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Крстић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Србије, Београд, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2136/18 од 20.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2136/18 од 20.06.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2047/17 од 05.03.2018. године, ставом првим изреке утврђено је да је 17.04.2009. године радни однос тужиље заснован код послодавца на одређено време постао радни однос на неодређено време по сили закона. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2136/18 од 20.06.2018. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2047/17 од 05.03.2018. године, у ставу првом изреке тако што је одбијен као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је 17.04.2009. године радни однос тужиље заснован код туженог као послодавца на одређено време, постао радни однос на неодређено време по сили закона. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2047/17 од 05.03.2018. године и одбијен је захтев тужиље на накнаду трошкова парничног поступка у износу од 52.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавила тужиља због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 441. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту ЗПП) Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 124. и 294. ЗПП, на коју се ревизијом указује, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио одредбе овог закона, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке. Указивање тужиле на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није од значаја, јер сходно члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП ревизија се не може изјавити због означене битне повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању тужиле је била у радном односу код туженог на пословима ..., на одређено време, по основу више закључених уговора о раду и анекса уговора о раду у периоду од 10.04.2008. године до 30.06.2017. године, да је у континуитету радила на истим пословима и да није имала прекид у раду дуже од 30 дана. Тужиле није покретала судски поступак против туженог, јер је истовремено, након добијања решења о престанку радног односа, тужиле са туженим закључивала нове уговоре о раду или анексе уговора о раду, и то све до 30.06.2017. године, када јој је радни однос престао. Тужиле је дана 14.06.2017. године поднела тужбу којом је тражила да се утврди да је радни однос тужиле заснован на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време по сили закона, позивајући се на одредбу члана 37. Закона о раду.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су се сходно одредби члана 37. став 1. Закона о раду стекли услови за прерастање радног односа на одређено у радни однос на неодређено време, обзиром да је тужиле остварила радни однос на неодређено време у непрекидном трајању и на истим пословима дужем од две године, односно у периоду од 10.04.2008. године до 15.12.2010. године, због чега је усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужиле дана 17.04.2009. године засновала радни однос код туженог на неодређено време.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужене закључио да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд погрешно применио материјално право, те је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиле за утврђење да је радни однос тужиле заснован код туженог као послодавца на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, са образложењем да је тужиле пропустила да у законом прописаном року тражи заштиту свог права у смислу члана 195. Закона о раду, због чега је решење о престанку радног односа постало правноснажно.

По оцени Врховног касационог суда правилно је првостепени суд применио материјално право када је преиначио и одбио тужбени захтев тужиле као неоснован.

Одредбом члана 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14) прописано је да против решења којим је повређено право запосленог, или када је запослени сазнао за повреду права, запослени односно представник синдиката чији је

запослени члан, ако га запослени власти, може покренути спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду.

У конкретном случају тужиља је радни однос на одређено време престао због истека рока на који је заснован, а код чињенице да тужиља против решења о престанку радног односа није покретала поступак ради њиховог поништаја, наведена решења о престанку радног односа постала су правноснажна, чиме је тужиља изгубила не само право да побија наведена решења судским путем, већ и да тражи преображај радног односа, односно да је засновала радни однос на неодређено време.

Овај преклузиван рок се примењује у погледу судске заштите сваке врсте повреде радног права, па се примењује и у овом спору за утврђење постојања радног односа на неодређено време.

И по оцени Врховног касационог суда, тужиља је у погледу захтева за поништај оспорених решења и захтева за преображај радног односа пропустила преклузивни рок, прописан одредбом члана 195. Закона о раду, због чега је изгубила право на судску заштиту у погледу траженог права и могућности да се у судском спору цени испуњеност услова из члана 37. Закона о раду за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Имајући у виду изложено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**